

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Global borsalar, Covid-19'un başlangıcından bu yana ilk kez çok hareketli bir hafta geçirdi. NY borsası ABD ekonomisindeki resesyon endişesiyle birlikte 500 puan düştü, ardından toparlandı.

"Yapay zeka" firmalarının hisseleri çok değer kaybetti, borsa kurumları yatırımcılarına bu sektörde balon olduğu açıklamaları yaptı. Nvidia'nın hisseleri son bir ayda %18'den fazla düştü. Amazon ve Microsoft gibi teknoloji devleri de gerilemeler yaşadı.

W.Buffet (servetiyle dünyanın beşinci zengini), elinde bulundurduğu Apple hisselerinin yarısını elden çıkardığını açıklarken, Apple Çin'deki satışlarının düşmesine rağmen ikinci çeyrekte ciro ve kârının arttığını açıkladı.

Özellikle Kamala Harris'in ekonomiye odaklanan kampanya söylemi ve piyasalardaki son dalgalanmalar, yatırımcılar arasında belirsizlik yaratmış durumda. Hafta başında yaşanan ani bir borsa düşüşü, Harris'in ekonomi politikalarına dair endişeleri artırdı ve bu durum Trump tarafından "**Kamala crash**" (Kamala çöküşü) olarak nitelendirildi. Özellikle yatırımcılar arasında resesyon olasılığı kaygıları tetiklenmiş durumda. Harris'in potansiyel olarak teknoloji sektörüne olan yakınlığı nedeniyle Wall Street'te olumlu bir etki yaratabileceği, ancak genelde Harris'in ekonomik politikalarına dair belirsizlik ve potansiyel bir durgunluk endişesi hakim.

M&M's ve Snickers gibi markalarıyla tanınan şekerleme devi **Mars**, Cheez-It ve Pringles üreticisi Kellanova'yı yaklaşık **36 milyar dolarlık** bir anlaşmayla satın alacağını duyurdu. Bu anlaşma, paketli gıda sektöründeki en büyük satın alma olarak kaydedilecek.

UKRAYNA-RUSYA SAVAŞI: **Ukrayna** ordusunun saldırısı **Kremlin**'i hazırlıksız yakaladı. Ukrayna, Rusya savaşında ilk kez F-16 savaş uçakları kullanmaya başladı. Ukrayna askeri güçleri, Kursk bölgesinden Rus topraklarına geçerek 10 km.'den fazla bölgeyi işgal etti. Çatışmaların Belgorod bölgesine yayılmasıyla birlikte, 200.000'den fazla Rus sivil tahliye edildi ve acil durum ilan edildi.

ABD SEÇİMLERİ 2024: ABD'de Başkanlık yarışına 90 günden az kaldı. Kamala Harris, ulusal çapta yapılan anketlerde Donald Trump'a karşı hafif bir üstünlük sağlarken, özellikle kritik önem taşıyan seçimi belirleyecek kararsız seçmenlerin bulunduğu "salıncak eyaletler"de (Arizona, Georgia, Michigan, Pennsylvania, Wisconsin gibi) yarışın sonucu belirsizliğini koruyor.

Harris, ulusal düzeyde Trump'ın birkaç puan önünde gözükse de, salıncak eyaletlerde her iki adayın da birbirine çok yakın olduğu belirtiliyor. Harris'in bazı eyaletlerde öne geçmesine rağmen, bu eyaletlerde seçmenlerin büyük bir kısmı hala kararını netleştirmemiş durumda. Trump ise ekonomi ve göçmenlik gibi konularda Harris'e kıyasla daha avantajlı görülüyor.

Bu eyaletlerdeki durumlar genellikle küçük farklarla belirlendiği için seçim sonuçları hala oldukça belirsiz. Her iki adayın da bu eyaletlerde yoğun kampanya yapması bekleniyor.

ABD:

ABD Adalet Bakanlığı, **Google** firmasının “arama” motoru tekeli olduğuna ilişkin açtığı **antitröst** davasını kazandı. Henüz cezası açıklanmamakla birlikte, Google bir üst mahkemeye itirazda bulundu.

ABD'li yetkililer, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiyi istikrarı sürdürmek için bu hafta **Çin**'e gidiyor.

ABD yönetimi **yeni yapay zeka önlemlerini** duyurdu. Bu önlemler arasında, yapay zeka geliştiricilerinin ürünlerinin kötüye kullanımını önlemek için yeni teknik yönergeler yayınlanması ve generative AI sistemlerinin güvenli bir şekilde geliştirilmesine yönelik nihai çerçeveler yer alıyor.

ABD petrol şirketi **Chevron**, 150 yıldır merkezinin bulunduğu Kaliforniya'dan Teksas'a taşınma kararı aldı. Kararda, Kaliforniya'da aleyhine açılan çevre konulu davaların çokluğu etkili oldu.

Legaltech startup'ı **EvenUp**, avukatlarına yasal belgeler hazırlamalarında yardımcı olmak için yapay zeka kullanıyor ve dava başına 15 saate kadar tasarruf sağlayabileceğini, davacılara normalde alacaklarından %30 daha fazla tazminat kazandırabileceğini iddia ediyor. Şirket ayrıca "Litty" adında bir AI asistanını tanıttı ve bu asistan, avukatların talep mektuplarını hazırlama sürecini büyük ölçüde hızlandırıyor.

GÜNEY AMERİKA:

Venezuela'nın tartışmalı başkanlık seçiminde; Başkan Maduro, muhalefete yenildiğine dair sayısız kanıtla rağmen zafer ilan etti. Venezuela Yüksek Mahkemesi'nin bu konuda karar vermesi bekleniyor.

2023 yılında %51 artışla marka değerini 2,3 milyar dolara çıkararak en hızlı büyüyen ikinci marka olan Filipinli **Jollibee Foods**, Amerikan ikonu **Starbucks**'ın tahtına göz dikmiş durumda. McDonald's ve KFC gibi Amerikan rakiplerini geride bırakan Jollibee'nin sıcak içecekler konusundaki hamlesi hız kazandı. Jollibee, Güney Kore'nin kahve devi Compose Coffee'nin %70 hissesini satın aldığını duyurdu. Compose Coffee'nin eklenmesiyle, Jollibee'nin dünya genelindeki kahve dükkanlarının sayısı 4.700'ü aşacak.

AVRUPA:

Avrupa Birliği'nin **Yapay Zeka Yasası** yürürlüğe girdi. Bu yasa, Avrupa'da yapay zekanın sorumlu bir şekilde geliştirilmesi ve kullanılmasını teşvik etmeyi amaçlıyor. Yasa, kullanıcıların sağlığı, güvenliği ve temel haklarını korumaya yönelik bir yaklaşım benimseyerek yapay zekanın çeşitli kullanım alanları için sıkı gereklilikler ve yükümlülükler getiriyor. Bu gelişme, Avrupa'nın yapay zeka düzenlemelerinde öncü bir rol üstlenmesini sağlarken, küresel standartlar oluşturma yolunda önemli bir adım olarak görülüyor.

İngiltere son 10 yılın en şiddetli göçmen karşıtı gösterilerine sahne oluyor. İngiliz kamuoyunda yeni Başbakan Starmer'in süreci yönetemediği konuşuluyor.

İngiltere rekabet kurumu **35 milyar dolarlık Synopsys-Ansys birleşmesini** inceleyecek. İngiltere'deki rekabeti etkileyip etkilemeyeceğinden ve birkaç önemli oyuncunun hakim olduğu çip tasarım yazılımı sektöründeki konsolidasyondan endişe duyuluyor.

ASYA-PASİFİK:

20 yıldır ülkesini yöneten **Bangladeş** Başbakanı Hasina haftalardır süren protestoların ardından ülkesini terk etti. Nobel Barış ödülü sahibi Bangladeşli M.Yunus, geçici Başbakan olarak atandı.

Japonya Başbakanı Fumio, Japonya'nın Liberal Demokrat Parti liderliğinden ve dolayısıyla başbakanlıktan istifa edeceğini açıkladı.

Hindistan'da Google tarafından başlatılan **Google AI Academy** açıldı. Bu akademi, Asya-Pasifik'te yapay zeka inovasyonunu teşvik etmek ve geliştirmek amacıyla kuruldu. Google AI Academy, özellikle Malezya'da yapay zekayı kullanarak yenilikçi çözümler geliştirmek isteyen girişimcilere ve start-up'lara destek sağlamayı hedefliyor. Akademi, yapay zekanın potansiyelini en üst düzeye çıkarmak ve bölgede teknoloji tabanlı bir ekosistem oluşturmak için çeşitli eğitim ve mentorluk programları sunuyor.

ORTA DOĞU:

OpenAI, Abu Dabi merkezli bulut ve yapay zeka şirketi **G42** ile ortaklık kurdu. G42, yapay zeka ve bulut teknolojilerinde lider bir konumda bulunuyor ve bu ortaklıkla birlikte OpenAI'nin ChatGPT gibi ürünlerinin Orta Doğu pazarına entegrasyonu hızlanacak.

Katar'ın, 2024 yılında Orta Doğu ve Kuzey Afrika edisyonu olan **World Summit AI**'ye ev sahipliği yapacağı duyuruldu.

Dünyanın en büyük petrol şirketi **Saudi Aramco**, 124 milyar dolar kâr payı dağıtacak.

İran'da, stratejiden sorumlu başkan yardımcısı Mohammad Javad Zarif, Masoud Pezeshkian'ın yeni başkan seçilmesinin ardından istifa etti.

AFRIKA:

Afrika Birliği, yeni **Kıtasal Yapay Zeka Stratejisi**'ni onayladı. Bu strateji, Afrika'nın yapay zeka teknolojisini kıta genelinde geliştirme ve kullanma konusundaki taahhüdünü vurguluyor.

Cezayir sınırında Mali ordusuna karşı savaşan Tuareg isyancıları arasında Ukraynalı askerlerin yer aldığı anlaşıldıktan sonra **Mali ve Nijer, Ukrayna** ile diplomatik ilişkileri kesti. **Rusya**'nın **Afrika** kıtasında sahip olduğu nüfuzun önüne geçmek isteyen **ABD**'nin, Ukraynalı birlikleri kıtada silahlı güç olarak kullandığı iddiaları yer aldı.

Nijerya, yapay zeka alanında uzman yetiştirmeye yönelik eğitim programları başlattı.